

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.

Uradno glasilo
c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje **Gustav Pirc**, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) zaračunajo se po nastopni ceni: Inserat na celi stran 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah šte. 5.

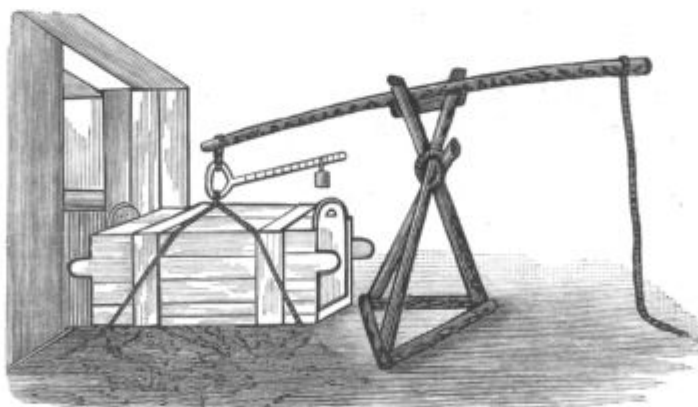
Št. 10.

V Ljubljani, 31. maja 1891. Leto VIII.

Obseg: Tehnica za prasiče. — Strupena rosa na trtah. — Krompirjevo škropljenje. — Opravila pri čebelnjaku meseca junija. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Tržne cene. — Inserati.

Tehnica za prasiče.

Pri nobeni drugi domači živali ni vrednost toliko zavisna od teže, kakor pri prasičih, zlasti pri pitanih. V mnogih krajih pa za tehtanje prasičev ni primerne tehtnice, in le z velikimi zaprekami jih je mogoče tehtati. Dunajski kmetijski list „Oeconom“ pa objavlja način, kako prirediti navadne stare tehtnice v ta namen. Podoba 18. sama kaže priprosto sestavo take tehtnice, katero je lahko v vsaki vasi narediti, če je le dobiti kako tehtnico, ki tehta samo z eno utežjo. Viseč zaboj, ki ima ob vsaki strani vrata, postavi se tik pod svinjakova vrata. Pred zaboj se postavi trinog, čez katerega gre vzvod. Na en konec vzvoda obesi se tehtnica z zabojem, z drugim koncem se pa vse skupaj dvigne, kadar se tehta. V temnem zaboji je prasič popolnoma miren, in zato je lahko tehtati hitro in prav natanko.

Podoba 18.

Strupena rosa na trtah.

Strupena rosa (peronospora) je sedaj do malega vsakemu vinščaku znana, kajti škodo, ki jo dela, je tako silna, da ob letih, kadar nastopi, o pridelku vinskem niti

ni govoriti, če se o pravem času kaj ne ukrene proti njej. Hvala Bogu, sredstev zoper strupeno roso imamo, a žal, da se jih še premalo poslužujejo. Zlasti lansko suho leto, ki je naredilo, da je bilo malo strupene rose, bode marsikoga zapeljalo, da bode nehal zatirati to škodljivko. Upajmo, da jo tudi letos ne bode veliko, a pripraviti se vendar moramo na boj proti njej, ker to upanje, kakor kaže, se ne bode uresničilo. Vže sedaj nam prihajajo poročila, da se strupena rosa prikazuje po Dolenjskem, česar pa ne moremo verjeti, ker je še malo zgodaj in se pri nas peronospora ne pokaže pred koncem junija. Nekaj pa je, kar nas traši, da bomo imeli letos mnogo strupene rose, in to je vlažna pomlad in skoraj gotovo tudi vlažno poletje, ker izkušnja uči, da sledi za dolgo in

hudo zimo vedno mokro poletje. Vlažno in gorko vreme pa strupeno roso najbolj širi. Prav toplo pozivljemo naše vinščake, naj ne drže rok križem, ampak precej prično škropiti. Izkušnje so pokazale, da zadostuje škropljenje z vodo, v kateri je bilo raztopljenega na 100 litrov vode 1 $\frac{1}{2}$ modre galice in ravno toliko apna. No, 1 $\frac{1}{2}$ galice stoji pri družbi 26 kr., vsota, ki je popolnoma majhna proti koristi, ki se doseže s škropljenjem. Podružnice imajo pa škropilnice, katere so brezplačno na razpolaganje kmetovalcem. Prvo škropljenje naj se zvrši precej,

najboljše je pred cvetjem, drugo čez kakih 4 do 6 tednov, in če potrebno, tretje meseca avgusta. V zgled stavimo našim vinščakom vrlo Novomeško podružnico, ki je pri-skrbela svojim udom 5000 $\frac{1}{2}$ galice, ter bodo vsi škropili svoje trte, kajti lansko leto jim je pokazalo veliko korist škropljenja. Vemo, da je še veliko nevernih Tomažev, ki se smejejo škropljenju. Bog daj, da bi se jim jeseni ne smijali oni, kateri bodo škropili.

Krompirjevo škropljenje.

Lansko leto je opozarjal „Kmetovalec“ v štev. 16., 17. in 21. tudi na neko krompirjevo bolezen (plesen) ter navel pripomoček zoper njo. Priporočal je škropiti krompir na njivi z raztopino modre galice, kateri je pridejanega tudi nekaj apna. Ker bo treba vsak čas pričeti škropiti, prečitajo naj kmetovalci še enkrat omenjeno razpravo ter naj se izkušajo obvarovati škode. Kadar se pokaže krompirjeva peronospora, širi se ob suhem vremenu počasi, če pa je bolj vlažno, napreduje čudovito hitro.

Poskušnje s škropljenjem z apneno raztopino modre galice, katerih je tudi „Kmetovalec“ nekaj omenil, obnesle so se zelo povoljno. Da bodo kmetovalci uspehe laže primerjali, navedem naj jih nekaj še enkrat, razvrščene pregledno v nastopni razpredelnici: *)

krompir, videti je uspeh toliko lepši. Razmerje med zdravim krompirjem na neškropljenem in na škropljenem delu je zelo povoljno, kakor nam kažejo številke v zadnjem pokončnem predelu v razpredelnici. F. Š.

Dostavek uredništva: Vnovič pozivljemo naše kmetovalce, naj naredo poskušnje s škropljenjem krompirja. Za poskušnje ni treba posebne škropilnice, v to zadostuje navadna vrtnarska. Za take poskušnje zadostuje, če se poškropi le nekaj kvadratnih metrov, in to dvakrat do trikrat. Sicer nam pa sme vsak verjeti, da škropljenje z modro galico zanesljivo pomaga proti peronospori na krompirju, t. j. proti prezgodnjemu sušenju listja in gnilobi gomolj, in kedor bode letos svoj krompir tako škropil, gotovo se ne bode kesal, kajti vse kaže, da bode letos vlažno leto in zato ugodno peronospori. To škropljenje seveda pa priporočamo le tam, koder se gniloba krompirjeva redno kaže, koder je ni, tudi treba ni škropiti.

Opravlila pri čebelnjaku meseca junija.

Letos je vetrovno in deževno vreme vse obilne nade, katere smo imeli zaradi mile spomladi, skoraj da čisto uničilo. Ob takih letih se kaže posebno in očitno velik dobiček s premičnimi satovji. Pač se tudi naredi roj iz našega dozda navadnega panja, ali s kako težavo! Ne drugače, kakor da mora čebelar le z veliko silo in bob-

Štev.	Poskuševalci	Pridelek na										Razmerje med pridelkom zdravega krompirja na neškropljenem in na škropljenem delu.
		neškropljenem					škropljenem					
		delu										
		skupaj	zdravega	bolnega (črnega)	skupaj	zdravega	bolnega					
		krompirja					krompirja					
q	q	%	q	%	q	q	%	q	%			
1	Kmetijska šola Šmihel .	106 _s	43 _s	40 _s	63 _s	59 _s	212 _s	204 _s	96 _s	7 _s	3 _s	100 : 473
							233 _s	224	95 _s	9 _s	4 _s	100 : 517
2	Kmetijska šola v Rütti .	166	134	80 _s	32	19 _s	250	220	88	30	12	100 : 164
3	A. Baumgartner . . .	53	49 _s	93 _s	3 _s	6 _s	144 _s	137	94 _s	7 _s	5 _s	100 : 277
4	Posk. Champ. de l' Air .	—	144	—	—	—	—	240	—	—	—	100 : 167

*) Pridelek je preračunjen za 1 ha. — samo pri poskusu št. 4 ne.

Iz navedenih poskusov posnemamo tale pravila:

1.) Vsled škropljenja ni se mogel krepko razvijati krompirjev plesen (glivica — peronospora ali phytophthora infestans), krompirjevec je ostal dalj časa zelen in delaven ter je napravil več snovi. Zaradi tega je bil skupen pridelek od škropljenega krompirja mnogo večji, nego od neškropljenega.

2.) Ker je škropljenje oviralo glivico, ni mogla napraviti mnogo trosi (semena), in zaradi tega tudi gomolji niso bili toliko okuženi. Povsod pri poskusih vidimo na škropljenem delu manj odstotkov črnega (bolnega) krompirja, nego na neškropljenem.

3.) Iz teh dveh pravil izhaja tretje, ki nam kaže pravi uspeh škropljenja. Če se ne oziramo na bolni

nanjem čebele v nov panj pregnati. Če se pa ne posreči ter matica ostane v starem panju, je vse težavno delo zastoj; narejeni roj gre drugi dan spet v materni panj nazaj. Nasproti pa kako lahko in prijetno je delo s premičnim satovjem! Drugega ni treba, kakor sat za satom ven vzeti, dokler se matica najde. Navadno kraljuje bolj pri sredi panja. Tisti sat se dene v panj za umetni roj namenjen, dodane se po potrebi in številu nekaj čebel, in — roj je gotov. Delo se mu polajša, če se mu da nekaj praznega satovja. Še bolj se roj podpira, če se mu da kak sat z zalego. S potrebno previdnostjo je lahko sat vzeti iz vsakega čebelnega panja. Torej mislimo, da vsak umen čebelar lahko spozna veliko prednost in korist Dzierzonovega panja s premičnim satovjem.

Kakor pri umetno narejenih rojih, tako lahko delo je tudi pri drugih potrebah; na pr. kdor hoče slabe panje s čebelami iz močnih podpirati, ali kadar panj matico izgubi, kar se tolikokrat primeri, ali kadar hoče čebelar nepotrebne roje zabraniti, ker drugega ni treba, kakor nepotrebne matične celice izrezati i. t. d. Tu moramo opomniti, da tu in tam zelo razširjena misel, kakor da bi panj, kateremu se je prva matična celica pokončala, tisto leto več nove matice ne zalegel in ne rojil, je napačna; pač pa je očitno, da se s tem roj vsaj za deset in tudi več dni zadržuje in večkrat popolno zabrani, ker dobra paša dostikrat jenjuje, torej tudi čebelam nagon do zaploda preide. Naj še tu opomnimo, da je, kadar slabemu panju čebele dodajemo, najboljše, da jih ne vzamemo iz istega, ampak kakega sosednega čebelnjaka. Denejo se z malo medom v kak hladen kraj, na pr. v klet nekaj dni, potem se pa k slabemu panju kar stresejo. Da se bolj prijazno sprejmejo, dobro je oboje čebele poskropiti z otisnjenim melisnim sokom, kateremu se prilije malo vode. Ni reči, katera čebele bolj utolaži, kakor melisa, katera skoraj povsod raste. Tudi je dobro panj za roje s tem zeliščem lahko namazati. Še enkrat pa vsem čebelarjem živo priporočamo, naj staro navado popuste, ter se umne čebeloreje s premičnimi satniki poprimejo, ker le tako koristno živalco prisilimo, da nam služi z večim pridom in v večje veselje.

Razne reči.

— **Kokoši, ki pridno jajca neso**, spoznaš po tem, če imajo greben in podbradek temno škrlatasta. Kolikor temnejša je ta barva, toliko pridnejša je kokoš. Tudi ušesa so znamenja, in sicer je kokoš toliko boljša, kolikor bolj bela so ušesa. Pri tej priliki bodi omenjeno, da kokoš le tedaj pridno jajca nese, ako jej h krmi pridevaš dovolj apnenega peska, stare malte ali stolčenih jajčnih lupin.

Vprašanja in odgovori.

Četrti odgovor na 115. vprašanje: Kakor lani, tako bom tudi letos škropil krompir z modro galico. Lansko leto sem ga prvič škropil brž ko je bil osipan, in drugič, ko je odevetel. Listje mojega krompirja je bilo še vse zeleno, ko je bilo drugih že suho. Moj krompir je bil nenavadno okusen in dober, sosedje pa so vsi zimo tožili, da jim po shrambah črni.

Vprašanje 136. Imam petletno kravo s tretjim teletom. Tele je odstavljeno že 14 tednov in popolnoma zdravo. Krava pa je postala po odstavljenju volčična, t. j. krava se je držila, kakor da bi bila prilepljena. Mleko se ji je popolnoma posušilo. Krava je krmljena le s suho klajo. S čim naj jo zdravim? (J. A. na V. Štajarsko)

Odgovor: Kožni volčič je dolgotrajna Lolezen brez vročnice (groznice). Vzroki volčiču so prehlajenje, neprimerna krma, zlasti od vlažnih zemljišč, nesnaga i. t. d. Zdravite pa kravo tako le: Postavite jo v topel, a ne prevroč hlev, snajte ji pridno kožo ter jo večkrat na dan prav dobro obdrgnite s slamo, pred drgnjenjem pa jo vsaj enkrat na dan namažite z: zmesjo od enega dela terpentinovga in 4 delov navadnega olja. Ti pripomočki zadestujejo o pričetku bolezni, kadar pa je že silnejša postala in je krava že shušala, dati ji je zdravil, ki oživi prebavljanje in izhlapevanje kožno. Tako zdravilo je na pr.: 4 grame bljevalnega sreža (Brechweinstein), 115 gramov žveplenega creta in 30 gramov encijanovega praška. Te reči se pomešajo v brinov čaj in dajo po dvakrat na dan. Ako je pa krava že močno shušala in se prične kazati

prсна ali trebušna vodenica, potem jo je najboljšo zaklati. Vsa kakor Vam zelo priporočamo, obrnite se do živinozdravnika.

Vprašanje 137. Imam dve leti staro telico marjedvorskega plemena, ki ima vime s šestimi sesci. Pred kratkim se je otelila in sedaj molze na vseh šest sescsev. Ali naj molzem telico na vseh sescih? Do sedaj se mi kaj enakega ni še pripetilo? (J. A. na V. Štajarsko)

Odgovor: Mnogo krav ima namesto štirih šest sescsev, in to je po pravici dobro znamenje mlečnosti, ker kaže, da so mlečne žleze zelo razvite. Da bi pa krava molzla tudi na ta dva podsescsa (nemški „Afterzitze“), o tem še nikdar nismo čuli, in dasi smo se o tem poučili po mnogih izvrstnih in obširnih knjigah, vendar nismo ničesar našli. Vender je naše mnenje to le: Krava ima dve mlečni žlezi, ki sta ločeni druga od druge. Vsaka žleza ima dva sescsa, včasih tudi tri, to je še po eno podsescsa. Pripeti se, da je mlečna žleza zelo slabo razvita, to je, krava je slaba molznica, in taka molze pri vsaki žlezi le na en sesc, torej na vsem vimenu le na dva. Narobe pa kaže podsesc, da je mlečna žleza zelo razvita, in ako tudi on mleka daje, je to po našem mnenju naravna potreba, ker je žleza tako silno razvita, da jej niti ne zadostujeta dva prava sescsa ter se je razvil njima v pomoč še tretji, ali na vsem vimenu peti in šesti. Ako molžo na teh dveh podsescih opustite, bode to gotovo brez škode za kravo, ker bodo drugi sesci zadostovali za odvajanje mleka, vendar bode pa molža na vseh šest sescsev še dalje pospeševala mlečnost, in iz tega vzroka Vam to tudi priporočamo. Reč je nekaj popolnoma nenavadnega in zanimivega, in Vas prosimo zato čez nekaj časa poročila, kako je z mlečnostjo Vaše krave. Morda je kak enak slučaj znan komu izmed naših č. čitateljev?

Vprašanje 138. V vlažni kleti se dela na sodih in leseni posodi plesnoba. S čim naj se namaže posoda, da se obrani plesnobe? Ali je dobro mazati s karbolinejem ali s kakim drugim enakim mazilom? (J. K. v Ž. na Štajarskem.)

Odgovor: Da bi se po vlažnih kletih ne delal na sodih plesen, to se z nobeno mažo ne da preprečiti, ampak le s snago. Sodi se sploh ne smejo mazati s kako rečjo, ki bi zamazala luknjice po lesu, ker one so potrebne in veliko pripomagajo k zorenju vina. Karbolinej in druge njemu podobne reči bi ne bile napačne za mažo sodov, ker ne zapro luknjice, a niso za to rabne, ker bi dale vinu tak duh in celo okus, da bi ne bilo pitno. Umni kletarji ravnaajo tako le: Vsak teden enkrat zbrisejo vse sode z navadnim laškim oljem, za kateri namen zadostuje le malo olja, kajti briše se vedno z eno in tisto cunjjo, ki je mastna od olja. To mazanje pa mora biti tako, da se na prstih olje niti ne čuti, če potipamo sod. Priporočamo tudi Vam in vsem vinščakom tako ravnanje, ker je koristno za sode in pripomore k snagi. O pričetku morate seveda sode dobro očistiti z vodo. Čez nekaj tednov bodo sodi lepo črno-svetli ter bodo vedno kakor novi.

Vprašanje 139. Kdaj je najboljšo saditi koruzo? Ali je prepozno saditi meseca maja čikvantin? Ali škoduje saditi koruzo med krompir in fižol, in ali ni potem krompir predroben? Ali je res, da naredi koruzo po več storžev, ako se vsadi več zrn? Kdaj je krompir okopati? (A. P. v Ljubljani.)

Odgovor: One vrste koruze, ki kmalu zore, na pr. čikvantin, sejejo se lahko še celo junija meseca. V obče pa velja za navadno koruzo pravilo, da se takrat seje, kadar se ni več bati mraza, ki bi uničil mlade rastlinice. Ako eno in tisto njivo napolnimo s koruzo, fižolem in krompirjem, smemo biti prepričani, da ne dobodemo tistega pridelka, kakor če njivo razdelimo v dva dela ter na enega sadimo krompir, na drugega koruzo, in to dobro in pravilno obdelujemo. Fižol v božjem imenu sadite med turščico ali krompir, če ravno z našega stališča tudi to obsojamo. Da bi imela koruzo več storžev, ako se po več zrn skupaj vsadi, je velika nesmisel. Iz vsakega zrna zraste le ena rastlina, ki včasih naredi pač po več

storžev, kar pa nikakor ni dobro. Umni kmetovalci vse storže do enega najboljšega potrga, ker izkušnja kaže, da je boljši en lep storž, nego dva ali trije slabi. — Privikrat se krompir okoplje kmalu potem, ko je vzkalil, to je kaka dva do 3 tedne potem, a to je zavisno od množice plevla in od kakovosti zemlje. Nekateri opuste okopavanje ter kar z osipanjem prično, in sicer precej, kadar je zelišče 13 do 16 cm visoko.

Vprašanje 140. Žgal sem slivovko, katero sem hranil po steklenicah, in sicer različno močno. Ker sem jo hotel zmešati, da bi imel enako močno, naredil sem to v čeburu, ki pa ni bil dovolj izpran. Sedaj ima slivovka neprijeten duh in okus po milu, in zato prosim sveta, kako jo popraviti. (J. S. v S.)

Odgovor: Alkohol slivovke je raztopil milo, ki je bilo v čeburu, zlasti po luknjicah lesa. Slivovka bi izgubila okus in duh po milu le tedaj, če bi mogli v njej raztopljeno milo na en ali drug način odstraniti. Ker pa to ni mogoče, ne preostaja Vam drugo, nego slivovko še enkrat prežgati.

Vprašanje 141. Katerim rastlinam najbolj služi gnoj domače perutnine, in sicer za površno gnojenje? Tu pri nas gnojimo s tem gnojem navadno le kapusu ob setvi. (A. Z. na L.)

Odgovor: Gnoj domače perutnine je zelo velike vrednosti. Poraben je za gnojenje vsaki rastlini, ker je pa v resnici zelo dober, rabijo ga tam, koder se najbolje izplača, in to je v prvi vrsti v vrtnarstvu. Ta gnoj posebno dobro dá vsem zelnatim rastlinam, tudi kapusu. Po sejalnih lehah kapusu ni treba tega gnoja, ampak zadostuje mu navadni gnoj ali dober kompost, pač pa je perutninski gnoj velekoristen na zelniku samem. Perutninski gnoj rabijo tudi za površno trošenje po njivah, ki so uže obzelenele. V ta namen gnoj dobro suše in ga po možnosti drobno zdrobe. Tako površno gnojenje je kaj koristno lanu, ozimnemu žitu, zlasti ječmenu v težki zemlji itd.

Vprašanje 142. Ali je mogoče s čim ubraniti, da govedo ne nalezne kuge na parkljih in v gobci, oziroma da se uže okuženo živinče ozdravi? V našo občino je bila zatrosena ta kuga iz sosednje Primorske ter se čedalje hitreje širi. (A. Z. na L.)

Odgovor: Zelo dobro sredstvo, in skoraj bi rekli zanesljivo proti kugi na parkljih in v gobci je kreolin. Kreolina se dene dve ali tri žlice na en liter vode in se s tem izpirajo parklji in gobce bolni in zdravi govedi. Bolna se s tem zdravi, pri zdravi se pa preprečuje, da ne oboli. Sicer se pa goved še po zdravih hlevih ne okuži tako kmalu, ako ravnote po predpisih živinozdravnikovih, ki gotovo sedaj zahaja v vašo občino. O kreolinu je brati v 12. številki lanskega letnika „Kmetovalca“. Kreolin se dobi pri tovarnarji Franu Zmerzlikarji v Deutsch-Wagramu pri Dunaji. Zmerzlikar je naš rojak in dopisuje tudi slovenski. Ako kreolina naročite, zahtevajte tudi navod k porabi.

Vprašanje 143. Preteklo leto je prodajala v Trstu neka trdka žveplo z modro galico pomešano. Veliko gospodarjev se je posluževalo tega sredstva proti peronospori. Ker pa lansko leto sploh peronospora ni ravno škodljivo nastopila, zato ne vemo, če bi bil uspeh v nasprotnem slučaju dober, in prosimo sveta, ali se je te zmesi posluževati ali ne? (J. S. v D. pri Trstu.)

Odgovor: Lansko leto se je sešel v Rimu shod vinščakov iz Italije, Avstrije in Francoske, ki so se posvetovali o postopanju proti peronospori. Ti možje so se glede zmesi žvepla z modro galico izrekli, da je štipanje trte s to zmesjo dobro po krajih z gorkim in suhim podnebjem (na pr. v južni Italiji), koder se peronospora kaže tudi po grozdji, in če se je ob enem bojevati proti plesnobi. Izrekli so se pa, da je tudi v tem slučaju potrebno trto škropiti s tekočino, predno cvete. Ako je pri vas plesnoba še vedno na trtah,

ravnajte tudi vi tako. Sedaj škropite precej trte, potem jih po potrebi dvakrat ali trikrat žveplajte, žveplu pa primešajte 3 — 5 % modre galice. Ako pa nimate plesnobe po vaših trtah, pa vam odločno svetujemo, samo škropiti.

Vprašanje 144. Pošiljam Vam malega hrošča škodljivca, ki nam dela vsako leto po sadnem drevju mnogo škode. Poganjke odščipa spomladi kakor s škarjami. Drevesa so potem kakor kak razpet dežnik. Ali je kaj pomoči proti temu škodljivcu? (J. J. v G. pri P.)

Odgovor: Škodljivec, katerega ste nam poslali, je neki rilčkar z imenom „obrezač“ ali „omlár“ (latinski rhynhites conicus). Ta hroščec obgrizuje popke in brste in je zategadelj škodljiv zlasti cepičem. A še mnogo večja je škoda, ki jo dela samica s svojo zalego. Ona si namreč izbere mehko sočno mladiko in jo nekoliko nareže, potem gre na vršček in izvrta v mladiko jamico do stržena, položi vanjo eno jajce in je potisne na dno narejene jamice. Zdaj se vrne do zareze in odgrizne mlatiko, da pade na zemljo, ali jo pa prvi veter z drevesa zažene. Iz jajca se izvali bela ličinka s črno glavo ter se hrani s strženom usahle mladike, pozneje pa zleze v zemljo ter pride drugo leto kot hroščec in nov škodljivec zopet na drevo. Škodljivca preganjamo tako, da razprostrimo pod drevesom kako rjuho in potem drevo tresemo ali otepamo. Kar pade mrčesov na rjuho, poberejo jih ter uničimo. Najvažnejše je pa, odpadle mladike, v katerih se nahajajo jajca, skrbno pobrati in požgati.

Vprašanje 145. Mladi kravi sem ravnokar odstavil tele, a krava, dasi je krotka, zadržuje mleko in ga komaj polovico oddaja. Ali je kako sredstvo, kravo prisiliti, da daje mleko od sebe? (A. V. v B.)

Odgovor: To se mnogokrat pripeti, da mlade krave iz ljubezni do telička, t. j. iz nekega notranjega nagona hočejo zadržavati mleko za mladiča. Krava pa to tako le dela: S tem, da preneha dihati, stisne trebuh skupaj, in to naredi, da se žile v vimenu napolnijo s krvjo. Vsled velike množice krvi postanejo senci taki, da ne prepuščajo mleka. Priporočajo v takem slučaju vtakniti v sesce mlečne cevke, skozi katere odteče potem mleko. Čez nekaj časa potem krava sama ob sebi opusti pridrževanje mleka.

Vprašanje 146. Imam dveletno žrebico, kateri v zadnjih nogah kosti pokajo (škripeljejo), in opazil sem uže večkrat, kadar jo peljem iz hleva, da jo v zadnji levi nogi večkrat krč drži in da to nogo trdo za saboj vleče. Kaj je temu vzrok in kako zdraviti? (A. B. v Č. pri Šentjaneju.)

Odgovor: To ni pokanje kosti in tudi ne krč, ampak izpahnenje jabolka (pogačice, šipe) na kolenu. To se pripeti marsikaterikrat pri konjih, pa le po enkrat, mogoče je pa, da kite oslabe in se potem to izpahovanje ponavlja, kakor pri Vaši žrebici. Vzroki izpahovanju so različni, na pr. konj napačno stopi pri vstajanji ali leganji, zunaj presilno skače, ali se izpodtika in dobiva udarce na koleno. Kadar se jabolko zopet ravna, sliši se pokanje, in to Vas je na misel pripravilo, da kosti pokajo. Kadar si konj jabolko tako izpahne ter nogo trdo za saboj vleče, uravna se to najlaže, ako se konj nekaj korakov dalje vleče, potem pa hitro nazaj potisne, ali pa ako se konj, ko gre z zdrave strani, hitro odzadi potisne na bolno. Če pa to ne pomaga in izpahnenje predolgo traja, treba je s silo uravnati. Izpahnenje pri Vašem konji se ponavlja, ker so kite otrpnile. Zdraviti pa ga tako-le: Po vsakem izpahnenji naj konj nekaj dni v hlevu ostane, in ne pustite mu leči. Koleno pa pridno mažite vsak dan po dvakrat z zmesjo od špirta, kafe in terpentinovnega olja, in sicer toliko časa, da smete misliti, da so se kite zopet ojačile. Ako se pa vzlic temu izpahnenje ponavlja, pokličite živinozdravnika, ki potem pomaga s silnejšimi sredstvi. Mazati pa je okoli vsega jabolka, ne samo po njem.

Vprašanje 147. Imam **soč vina, katero se noče očistiti**, dasiravno sem ga vže enkrat pretočil, a je vendar še kalno kakor mošt. Vino je dobro in močno. Kako naj ravnam s tem vinom, da se očisti? (J. V. v D. pri Č.)

Odgovor: Da je Vaše vino še sedaj kalno, a drugače popolnoma zdravo, krivo je skoraj gotovo to, da ni bilo pravilno prirejeno. Lanska vina so po svoji sestavi vsa drugačna, in če pri vas običajno pripravljane vina ob drugih letih zadostuje, skoraj gotovo lansko leto ni bilo zadostno. V vinu je bilo zelo veliko sladkorja, ki ni mogel pokipeti, ker je meseca oktobra bila nizka toplota, vaše kipelne kleti pa niso prirejene za kurjavo. Nadalje niste zvršili prvega pretakanja ob dotiki z zrakom, ki največ pripomore, da se beljakovine v vinu strdijo in usedejo na dno. Več o tem je pisanega v zadnji številki „Kmetotovalca“ v članku „o presnemanju vina“. Sedaj Vam ne preostaja drugega nego vino čistiti, in če vino čistila ne vzprejme, to ponoviti, in sicer z dodajo tanina, kakor smo vže večkrat v odgovorih priporočali.

Vprašanje 148. Kje lahko kupim **kuncev francoske pasme** z dolgimi, navzdol visečimi ušesi? (J. P. v Z.)

Odgovor: Iskali smo med inserati mnogih listov, a nismo dobili ne ene ponudbe glede takih kuncev, dasi je pred leti bilo vse polno takih ponudb. Morda je komu med našimi bralci znano, kdo ima na prodaj take kunce? Prosimo poročila.

Vprašanje 149. Na mojem vrtu, zlasti na zelji mi delajo **bledo-rumeni črviči**, katere nekateri imenujejo pokalice, silno veliko škodo. Kako naj zatiram te črviče?

Odgovor: Ti bledi rumeni črviči so ličinke od pokalice ali poskoka. Črviče imenujejo tudi strune. Te črve zatirati ni drugega sredstva, nego jih iskati in mečkati. Ker so strune zaljubljene sosebno v salato, ni napačno narezati štorov od salate na kosce ter jih zvečer pometati po gredicah, koder ti črvi delajo škodo. Drugo jutro se kosci pregledajo in ž njih črvi oboro.

Vprašanje 150. Kaj je narediti, če **cveto letos vsajena drevesca?** (A. O. na V.)

Odgovor: Mnogo vrst jablan kmalu prične roditi, a ni prav, če mlada drevesca rodé, ker to njih rast zavira. Priporočamo Vam cvetje z takih dreves odstraniti, k večjemu, da pustite en ali dva ploda, da se razvijeta, da vidite vrsto. Posebno zlata angleška parmena rada vže prvo leto rodi. Vsaj 4 ali 5 let naj novo vsajeno drevo ne rodi.

Gospodarske novice.

* Na občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske, ki bode v četrtek 11. t. m., posebno opozarjamo vse gg. družabnike. Vzpored je priobčen med uradnimi vestmi. Upamo, da bode udeležba zelo obila, s čimer dokažemo, da se kmetovalci krepko potegujemo za gmotni napredek svojega stanu.

* Postava za povzdigo živinoreje in njena zvršilna naredba sta razglašeni v deželnem zakoniku in sta torej postali veljavni. C. kr. kmetijsko ministerstvo je sicer zahtevalo, dta bi se postava še letos zvršila, a kmetijska družba se je izrekla za preložitve zvrševanja na prihodnje leto, ker bi letos delala postava našim občinam prevelike sitnosti.

* Blejska podružnica je imela 24. t. m. svoj občni zbor ojb navzočnosti skoraj vseh udov. Občni zbor se je vršil v mojem podružničnem poslopji, ki je namenjeno za vzorno moštarno. Podružnica je ukrenila še letos opraviti moštarno s potrebnimi stroji, da se prične delovanje vže jeseni, ker obeta biti zelo veliko sadja, zlasti brushek. Potrebne nasvete, kako moštarno opravo moštarne urediti, dal je veščak gospod V. Charouzek, kojega je poslalo vis. c. kr. kmetijsko mini-

sterstvo z Dunaja. Imenovani gospod je tudi obljubil delovati na to, da bode dalo ministerstvo izdatno denarno podporo za to prvo podjetje te vrste v Avstriji. — Ob novih volitvah je bil soglasno izvoljen prejšnji odbor, na novo pa gg. Janez Berlič, župnik v Bohinjski Beli, in Josip Žirovnik, nadučitelj v Gorjah. — Veliko zanimanje ob zborovanji in sploh za gospodarski napredek naredilo je izvrsten vtis na gospoda odposlanca iz kmetijskega ministerstva.

* **Sirarske zadruga na Gorenjskem** je pregledoval 24. in 24. t. m. po naročilu vis. c. kr. kmetijskega ministerstva gospod V. Charouzek, ki je nastavljen v tem ministerstvu kot veščak za mlekarstvo in izdelovanje sadnega mošta. Gospod Charouzek je bil presenečen o izvrstnem delovanji naših vrlih sirarskih zadrug, pošteva je malenkostna sredstva, ki so jim na razpolaganje. Posebno je hvalil lep red in snago po sirarnicah ter izurjenost naših sirarjev. On je prepričan, da se da pri nas sirarstvo na podlogi uže narejenega in s pomočjo vrlih Gorenjcev zlasti glede dobrote sira še silno pospešiti, in je zatrdil, da hoče na to delovati, da bode c. kr. kmetijsko ministerstvo v tem smislu našo družbo podpiralo. Prijazni vzprejem od strani stvaritelja gorenjskega sirarstva gospoda župnika Mesarja ter od strani prebivalstva vseh vasi brez izjeme smatral je gospod Charouzek kot dokaz, kako veliko je zanimanje pri nas za gospodarski napredek. Na potovanji po Kranjskem je spremljal gospoda Charouzeka družbeni tajnik gospod Pirc.

Današnji številki je priloženo upravniško poročilo glavnega odbora c. kr. kmetijske družbe kranjske za l. 1891.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Seja glavnega odbora dne 20. maja 1891.

Seji je predsedoval predsednik gosp. cesarski svetnik Ivan Murnik, navzoči so pa bili odborniki gg.: Detela, Goll, baron Lazarini, Lenarčič, Ogorevc, pl. Wurzbach in tajnik Gustav Pirc.

Ker je visoki deželni zbor dovolil za nakup plemenih bikov 4000 gold., katere naj deželni odbor porabi sporazumno s kmetijsko družbo, razpisal je deželni odbor za sedaj oddajo beljanskih bikov proti polovični plači, vsled česar se je zglasilo 140 prosilcev. Visoki deželni odbor izbral je 15 prosilcev, katerim naj se da prvih 15 bikov, in sicer v Radovljiskem, Kranjskem in Kamniškem političnem okraji. Ako pa bode mogoče kupiti le 12 bikov, izpusti naj se za sedaj Kamniški okraj in pri drugem nakupu ozira le na ta okraj in na Ljubljansko okolico. Glavni odbor je predloge visokega deželnega odbora vzel na znanje ter se sporazumel, da dobodo bike nastopni gospodarji, oziroma občine, katere predlaga deželni odbor: Andrej Šraj v Gorenji Vasi, Urban Weber v Zalem Logu, Franc Kuralt v Žabnici, Jan. Poličar v Spodnji Besnici, občina Predvor, Aleš Bergant v Šent Jurji, Franc Jerala v Mavčičah, Jos. Pintbah v Radečah, občina Jesenice, Anton Reš v Brezji, Jakob Korošec v Česnjici v Bohinji, Jan. Rant v Česnjici pri Kropi, Andrej Pavlič v Podgorji, Aleš Koželj v Stranjah in Jakob Hribar v Cerkovšah.

Vsled poziva c. kr. deželne vlade izjavil se je glavni odbor, naj se pričetek zvrševanja deželne postave za povzdigo živinoreje raje priloži na prihodnje leto, in to zato, ker je sedaj vže precej pozno, kajti biki se rabijo najbolj spomladati, in pa zato, ker je veliko pomankanje bikov, vsled česar bi prišle občine v veliko zadrego. Do prihodnjega leta mora pa imeti vsaka občina, ki je kaj vredna, dovolj bikov, one pa, ki jih še ne bodo imele, pa zaslužijo, da jih zadenejo nasledki postave.

Glavni odbor se izreče za preložitve prihodnjega mesečnega živinskega semnja v Novem Mestu.

Za nove ude se vzprejmejo gg :

Leskovic Martin, posestnik v Rovtah; Končina Janez, posestnik v Gorenji Vasi pri Zatičini; Petaros Josip, posestnik v Borštu; Burger Marko, posestnik in usnjar v Ribnici; Česark Franc, posestnik v Ribnici; Globočnik Ivan, c. kr. notar v Vel. Laščah; Škofic Josip, c. kr. sod. adjunkt v Vel. Laščah; Kline Franc, posestnik v Zdenski Vasi; Novak Anton, posestnik na Velikem Vidmu; Petrič Jože, posestnik in oficijal pri c. kr. dež. vladi v Ljubljani; Vertin Matija, posestnik v Dobličah; Štrucelj Štefan, posestnik v Telečjem Vrhu; Gerzin Janko, posestnik v Mihelji Vasi; Lozar Franc, posestnik v Črnomlju; Čop Janez, posestnik na Dobravi; Ferjan Janez, posestnik in trgovec na Savi; Hrovat Nikolaj, posestnik in mesar na Jesenicah; Markež Jože, posestnik in lesni trgovec na Jesenicah; Smolej Janez, posestnik v Prihodah; Razengar Gregor, posestnik v Plavškem Rovtu; Vovk Jože, posestnik in trgovec s čebelami na Jesenicah; Žerjov Jakob, posestnik v Plavškem Rovtu; Kauschegg Franc, c. kr. davkarski višji nadzornik v p. in grajščak v Spod. Šiški; Kauschegg Karol, trgovec in grajščak v Ljubljani; Stermec Ignacij, posestnik na Zidanem Mostu; Urbas Andrej, posestnik in gostilničar na Unci.

Vabilo gospodom družabnikom c. kr. kmetijske družbe kranjske

na OBČNI ZBOR,

ki bo v četrtek dne 11. junija 1891. l. ob 1/2 9. uri dopoludne v dvorani mestne hiše v Ljubljani.

VZPORED:

- 1.) Prvomestnik prične zborovanje.
- 2.) Poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1890.
- 3.) Predložitev družbenega računa za l. 1890. in proračuna za l. 1892. (Račun in proračun dopošljeta se gg. družabnikom še o pravem času, razpoložena sta pa v nadroben pregled v pisarni kmetijske družbe).
- 4.) Volitev dveh odbornikov v glavni odbor namesto umrlega gospoda dr. J. Poklukarja, deželnega glavarja itd. v Ljubljani, in po družbenih pravilih izstopivšega gospoda Josipa Šiške, knezoškofovega tajnika v Ljubljani.
- 5.) Volitev dveh računskih preglednikov.
- 6.) Poročila in predlogi odborovi.

7.) Poročila in predlogi podružnic.

8.) Nasveti in prosti govori posameznih družabnikov.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, dne 15. maja 1891.

Ivan Murnik, predsednik.

Gustav Pire, tajnik.

Vabilo

na občni zbor podružnice c. kr. kmetijske družbe v Trebnjem,

ki bo dne 4. junija t. l. popoldne ob 2. uri v Trebnjem. Razgovor bo o predlogih za družbeni občni zbor in o volitvi odposlancev na ta zbor.

Julij Treo s. r., predsednik.

Vabilo

na občni zbor podružnice c. kr. kmetijske družbe v Postojni,

ki bo dne 4. junija ob 2. uri popoldne v šolskem postopji.

Odbor podružnice v Postojni.

Tržne cene.

V Ljubljani z dne 27. maja 1891.

Pšenica gld. 8.22 kr., rž gld. 6.07 kr., ječmen gld. 4.96 kr., oves gld. 3.75 kr., ajda gld. 5.10 kr., proso gld. 5.88 kr., turšica gld. 6.05 kr., leča gld. 10.— kr., grah gld. 10.— kr., fižol gld. 10.75 kr. (Vse cene veljajo za 1 hektoliter.)

Krompir 100 kgr. gld. 2.67 kr.

Prasičje salo 68 kr., špeh svež 54 kr., špeh prekajen 64 kr., surovo maslo 70 kr., goveje meso 60 kr., telečje meso 54 kr., svinjsko meso 66 kr. (Vse cene veljajo za 1 kilogram.)

100 kgr. sena gld. 1.69 kr., slame gld. 2.23 kr.

Na Dunaji do dne 31. maja 1891.

Pšenica gld. 10.18 kr., rž gld. 8.87 kr., ječmen gld. 7.— kr., oves gld. 6.40 kr., turšica gld. 6.67 kr., fižol gld. 10.25 kr., grah gld. 11.75 kr. (Vse cene veljajo za 100 kilogramov.)

Suhe češplje gld. 30.— kr. 100 kilogramov.

Goveda (lepi voli) gld. 58.— kr. za 100 kgr. mesarske vage.

Prasičje salo gld. 51.75 kr. za 100 kilogr.

Špeh gld. 44.25 kr. za 100 kilogr.

Loj gld. 24.— kr. za 100 kilogr.

Goveje kože čez 50 kgr. težke gld. 47 do 48, od 40 do 50 kilogr. težke od gld. 41 do 42, od 35 do 39 kgr. težke po gl. 32 do 33 za kilogramov.

Kože od jagnet po 105 do 110 gld. za 100 komadov.

Méd 100 kgr. gld. 41.— kr.

Vosek 100 kgr. gld. 142.50 kr.

INERATE

sprejema „Kmetovalec“ po ceni, zaznamovani na prvi strani. V „Kmetovalecu“ priobčeni inserati imajo najboljši uspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečkih krogih. Zelo priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljenja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

Intelligentni možje, ki živé stalno na kmetih in uživajo spoštovanje svojih sosedov morejo dobiti (52 - 2)

dela, ki bo trajalo dva meseca

in dajalo obilo zaslužka. Ponudbe pošiljajo naj se v zaprtih pismih z nadpisom „Dvomesečno delo“ upravnistvu tega lista.

Proti boleznim v vratu,

hripavosti, kašlju, zlasti pri otrocih;

= proti boleznim v želodci in mehurji =

kakor tudi fina namizna kislina voda

je posebno priporočan

(16 - 5)

koroški rimski vrelec.

Na prodaj pri M. E. Supanu v Ljubljani in pri F. Dolenzu v Kranji.

Košnja se da v najem

in sicer

na »Miklavovi senožeti« pod Dobrovsko mero. Javna dražba bo na lici mesta v petek 5. junija dopoldne ob 9. uri. (55 - 1)

Jajca za valenje

od pravih Brahma-kokoši eno po 15 kr.; od Holandeev, črnih, z velikim belim čopom eno jajce 15 kr.; od Houdan po 15 kr.; od štajarskih kokoši po 10 kr.; od sedmograških golovratcev po 15 kr.; od kodrov po 10 kr.; od pritlikovcev po 30 kr.; od pravih velikih, štajarskih rac po 15 kr. eno jajce. Jaz razpošiljam jajca za valenje le od čisto krvnih živali, ki so bile uže večkrat premovane, in jamčim kakor si bodi za čisto krvnost plemena.

Makso Pauli in Köslach,

(Štajarsko.)

(14 - 6)

Glavni zastop v Ljubljani

(Rožne ulice št. 15)

ogersko-francoske zavarovalne družbe

„FRANCO-HONGROISE“

s poroštvenim premoženjem nad 6 milijonov goldinarjev a. v. usoja se p. n. gospode veleposestnike in kmetovalce uljudno vabiti na zavarovanje

poljskih pridelkov proti škodi po toči.

Premije računijo se nizko, nastale škode cenijo se pošteno in se izplača zavarovana svota točno po cenvitvi. Na zahtevanje počaka se za vplačanje premije do jeseni.

Do sedaj izplačala je navedena zavarovalna družba 50 milijonov 421.177 gld. odškodnine, njenem zavarovancem.

Ponudbe in naznanila sprejema ter vprašanja odgovarja zadovoljno njeni glavni zastop. (54-1)

Vaba za ribji lov

IZVRSTNO!

Kdor hoče vspešno ribariti po odprtem ali zaprtem vodovji (po rekah, bajerjih itd.) bodisi s trnkam ali mrežo in rihe od daleč in iz globine vabiti, kupi naj si moje izvrstne nezastrupljene vabe za ribji lov s ponkom, kako je isto rabiti. Došlo mi je obilo zahvalnih pisem. Cena 2 marki. Izdelujem tudi poznano dobre vabe za lov na rake, vidre, podlasice, zajce, lisice, dihurje, srne itd. Cena à 2.20 mark. — Naslov: Portaskiewicz Wittensfab., BRESLAU, Kletschkauerstrasse 4. (50-2)

Nik. Hoffmann,

tovarnar kirurških instrumentov, umetni, ter orožni kovač in nožar

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 12,

priporoča bogato zalogo svojo raznovrstnega v njegovo stroko spadajočega blaga. Vsa zaloga obstoji iz lastnih izdelkov in se za vsako prodano reč jamči, da je dobra in iz najboljšega blaga narejena.

Zlasti so v zalogi najboljši noži za vrtnarje in vinogradarje, kakor sploh nožarsko in fino kovaško orodje za kmetovalce, vrtnarje, vinogradarje, gozdarje itd.

Reči, ki niso v zalogi, se po naročilu precej in v najboljši kakovosti narede. (7-10)

Vse stroje za kmetijstvo in vinarstvo!

Pluge, brane, valjarje, sejalnice, zítokosne stroje, senene grablje, stiskalnice za seno, mlatilnice, gepelje, lokomobile, trijere, žitočistilnice, robkače, slamoreznice, stroje za žito tretji in repo rezati, mline za sadje, stiskalnice za sadje, mline za grozdje, vinske stiskalnice, stiskalnice za olive, škropilnice proti peronospori, stroje za sadje lupiti, susilnice za sadje in zelenjad, vinske stiskalnice, kletarsko orodje, pompe, krožne žage, jecimalne in živinske vage, stroje za mlekno posnemati, srkala, stroje za vrtati, stiskalnice za sladko krmo, stroje za prati, stroje za lan otrepati i. t. d.

Vse v najboljši sestavi po fabriški ceni.

== Jamčenje, olajšava plačevanja in oddaja na preskušnjo. ==

Tovarna strojev za kmetijstvo in vinarstvo

Ig. HELLER na Dunaji,

II. Praterstrasse Nr. 78.

(28-7)

Slowenski, nemški in laški cenik, ki ima 144 strani in polno podob se pošilja na zahtevanje zastop in franko.

Pošteni zastopniki se povsod sprejemajo.

Najmočnejši in najzaneslivejši strup za podgane je

Tord-Tripe.

Ta strup uniči podgane, miši in krte brez nevarnosti za domače živali.

En zavoj 50 kr.

Glavna zaloga za Kranjsko je pri lekarnarju G. PICCOLI-ju v Ljubljani. (32-4)

(43-4)

Ogrska akcijska družba za zavarovanje proti škodam po toči in za pozavarovanja v Budapešti.

ki je bila zasnovana od c. kr. priv. splošne zavarovalne v Trstu, prevzame zavarovanje proti toči za stalne cene brez poznejšega doplačila.

Vplačanega je 1 milijon goldinarjev av. velj.

Škode se hitro in popolnoma izplačajo.

Zavarovalnino je plačati se le po žetvi t. j. 30. septembra in sicer na menjico.

P. n. članom c. kr. kmetijske d. užbe kranjske se zniža zavarovalnina za 5% od normalne cene.

Razjasnila dajo:

V Ljubljani glavni zastop za Kranjsko,

v Gradišči števil. 4. (40-4)

v vseh drugih krajih pa okrajni in lokalni zastopniki.

Kose z znamko „kosec“

iz najboljšega angleškega srebrnatega jekla, razpošilja na občine in posameznike

edina tovarniška zaloga za Avstrijo
L. Münzer v Drohobycz (v Galiciji).

Te kose so svetovnoznane zbog njih lah-kote, dvojnega kaljenja, rezivosti in prožnosti. Enkratno klepanje zadostuje za dolgo, in se morejo rabiti če jih tudi samo brusiš in nič ne klepaš. Z enkratnim brusenjem moreš kositi 120 korakov najtrše trave. (49-2)

Dolžina v centimetrih 62. 65. 70. 75.

Cena za 1 koso gld. 1.—, 1.05, 1.10, 1.20, 80. 85. 90. 95. 100.

gld. 1.30, 1.40, 1.50, 1.60, 1.70.

Kose se pošiljajo z obratno pošto proti gotovi plači ali proti postnem povzetju. Če se naroči najmanj 10 kos, stoji vožarina za eno 2 do 3 kr.

Mnogobrojna pohvalna pisma se prilože pošiljatkam.

Pozor na sleparje!!! Pristne so le tiste kose, ki imajo znamko „kosec“ vtisneno in se neposredno naroče pri

L. Münzer v Drohobycz (Galicija).

Kmetovalci, ki zbirajo naročila, dobe provizijo.

Mala naznanila.

Vsak od c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presagati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Nendje plačajo za objavo med „Malimi naznanili“ po 5 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Pravi stari slivovec in breskovec (persico) prodaja upravništvo grajsčine Impolca, pošta Radna na Dolenjskem. Ceniki se pošiljajo na zahtevo zastoj in franko. (11)

Za zavarovanje proti ognju, na življenje i. t. d. se priporoča znana banka „Assicurazioni Generali“, katere glavni zastop je v Ljubljani, v Gradišah št. 4. (16)

Nosne obročke za biko prodaja c. kr. kmetijska družba kranjska v Ljubljani in sicer take z zmetjo po 60 kr. in take z vijakom po 50 kr. s pošto vred. (26)

Za čebelarje, ki imajo panje s premičnimi satniki prodaja Jakob Žumer v Gorjah, pošta Bled, lepe v furnirski žagi narezane lipove remelje. Iz njih more čebelar sam zbiti satnike, po naročilu jih pa gorenji tudi že narejene pošlje. Cene so prav nizke. (29)

Dva lepa plemena bika kupi županstvo v Rifenberku na Primorskem, kojim naj se pošljejo ponudbe ter prijavi popis in cena bikov. (46)

Dva lepa rujava konja po 16 pesti visoka in po 5 let stara, sposobna za vsakovrstno vožnjo ima na prodaj Franc Pintar v Slatniku pri Ribnici. (47)

Klet vina, lastnega pridelka, različne kakovosti in cene prične razprodajati s 3. junijem t. l. na debelo v množicah od 56 litrov naprej in ravno tako tudi nekaj starega izvrstnega tropinova Janez Semič v Poddragi št. 20, pošta Št. Vid nad Vipavo. (48)

Wilhelm Klenert

prej Klenert & Geiger

I. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice
— v Gradci. —

(Ta drevesnica pripoznana kot ena najb. in najbolj vredjenih v Avstriji.)

Priporočamo veliko in izborno zalogo:

Vrtno, visokodebelnatih in pritličnih: **sadnega drevja**, visokodebelnatih in pritličnega ter piramide, spahrje, kordone in enoletne pozlahnitve; **divjakov in podlag za pritlikovce**; **jagodnega sadja**; **lepotilnega drevja** in **grmovja, drevja** (8—10) **za drevorede itd.**

Razpošiljatev pravilno imenovanih cepičev vseh vrst sadja.

☛ Cenike je dobiti zastoj in franko. ☛

Uzorce na vse strani zastoj.

Suknjo

za vsako porabo, samo dobro, trpežno, pravo in cenejši kot povsod drugod, pošilja na zasebnike za prihodnjo pomlad in jesen **zaloga c. kr. priv. tovarn za sukno in volnene izdelke**

Morica Schwarz-a

v Svítavi (pri Brnu) na Moravskem.

Tisoči ostalih koncev se za res ceno prodajo.

Kdor enkrat poskusi, ostane vedno naročnik. V zalogi so vse vrste suknja za uniforme, društva, zavode, samostane, itd. Poletnje domače sukno, nevaljano sukno za gozdarje in turiste, na željo tudi nepremočno za vodo. (25—7)

Za gg. krojače najlepše knjige za uzorce.

Zato prevara nemogoča. — Za nepopolne pošiljke se vrne denar franko.

Plateno in sploh blago za prali, najnovije pikč blago za velonike. Pošilja se proti povračilu ali pa je denar naprej poslati.

Važen in prepotreben je za kmetijstvo in obrt

KARBOLINEJ

kot izkušeno sredstvo za mažo in obrambo pred trhlenjem in gnjilobo raznovrstnega lesa, kakor za stavbo, lesene strehe, hodnike, ograje, mostove, poljsko orodje, vozove, hlevno opravo itd. Karbolinej brani les vsled svoje **antiseptične lastnosti pred lesno gobo** in pred mrčesi in preperjenjem.

Dobi se karbolinej prav in nepokvarjen le

v kemijskih tovarnah v Türmitz itd.
Dunaj, II. Scherzergasse Nr. 1/2.

Poštni zaboji težki 5 kgr. se pošljejo poštne prosto za 1 gld. 60 kr. (35—3)

☛ Ceniki in prospekti dobe se zastoj. ☛

Dalje priporočamo kot specialitete kreolin, karbolno apno, karbolni razkuževalni prasek, železni vitriol v poljubnih množicah kot najboljša sredstva proti nalezljivim boleznim.

Zavarovanje proti toči!

na

Štajarskem, Koroškem in Kranjskem

prevzame

za najnižjo in stalno zavarovalnino

Generalno zastopstvo v Gradci

(pisarna Thonethof, Pfarrgasse 2)

ogrsko-francoske zavarovalne družbe

(Franco-Hongroise),

ki ima vplačane delniške glavnice

2 milijona goldinarjev.

Vzaka škoda se rada obračuni in povrne. Ako se želi, se plača zavarovalnina lahko še le po žetvi.

Družba je plačala svojim zavarovancem dosedaj **50 milijonov 421.177 gold** povračila za škode.

☛ Kdor hoče prevzeti zastopništvo za to družbo naj se zglati pri gorenjem generalnem zastopu, koder se tudi sprejema zavarovanje proti toči in se dajo zadovoljno vsa zazjasnila. (48—2)

Varstvo proti

živinski kugi, perčem ognju prasičev, muham v hlevih, raznim mrčesem, gnilobi in trhlenobi lesa, gobam na lesu in zidovju itd.

dá edino le najboljši in priznan

Bartlov pristni karbolinej,

ki naredi les 3 do 4krat trdežnejši in lepo barvan. Popise zastoj. 5 kgr. po pošti stoji 1 gld. 50 kr., 100 kgr. 16 gld. na Dunaji. (44—3)

Stroški neznatni — korist tisučera — kakovost ne presežena!

Mihael Barthel & Co.

na Dunaji X., Keplergasse 20.

(Ustanovljena hiša l. 1781.)

Zaloga v Ljubljani pri bratih Eberl.

☛ Dopisuje se slovenski! ☛